

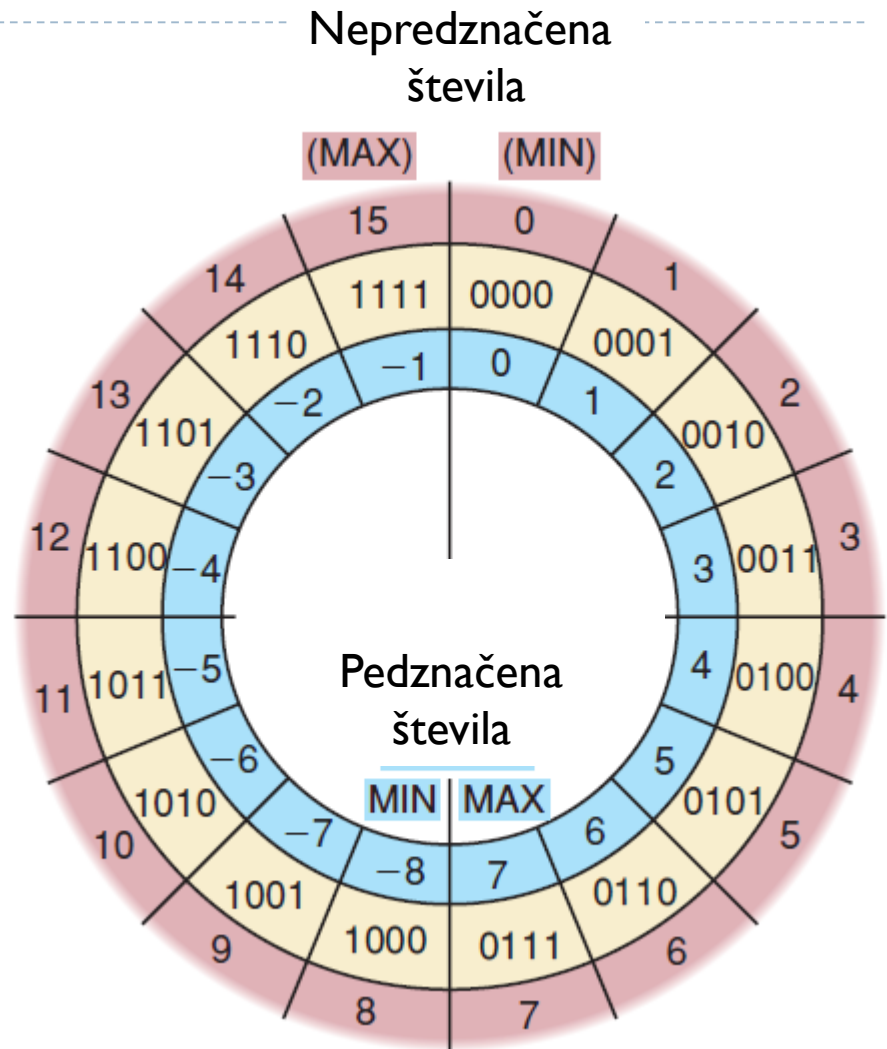
Digitalna vezja UL, FRI

Vaja 5 Aritmetična vezja

Dvojiško računanje

- ❑ Nepredznačena števila
- ❑ Predznačena števila
  - ❑ Seštevanje
  - ❑ Odštevanje
  - ❑ Zastavice
    - Prenos (C)
    - Sposodek (B)
    - Preliv (V)
  - ❑ Seštevalniki
    - Polovični seštevalnik
    - Polni seštevalnik
    - n-bitni seštevalniki
    - n-bitni odštevalniki

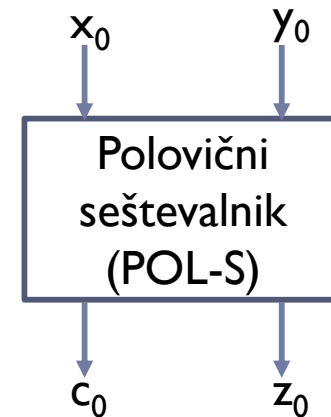
Seštevalniki

□ POLOVIČNI seštevalnik

- Vhoda: x_0, y_0
- Izhoda: z_0, c_0
- Funkciji za izračun izhodov:

$$z_0 = x_0 + y_0$$

$$c_0 = 1, \text{ če je } x_0 + y_0 = 2$$

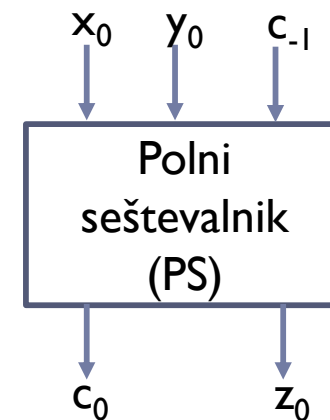

□ POLNI seštevalnik

- Vhodi: x_0, y_0, c_{-1}
- Izhoda: z_0, c_0
- Funkciji za izračun izhodov:

$$z_0 = x_0 + y_0 + c_{-1};$$

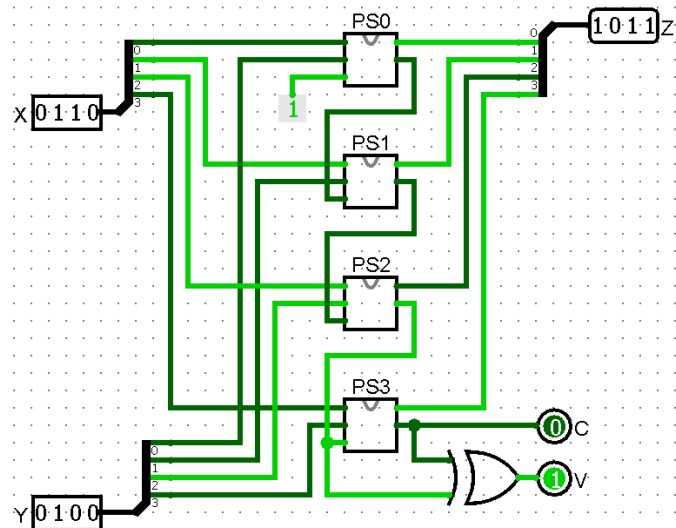
$$c_0 = 1, \text{ če je } x_0 + y_0 + c_{-1} \geq 2$$

Uporaba polnega seštevalnika

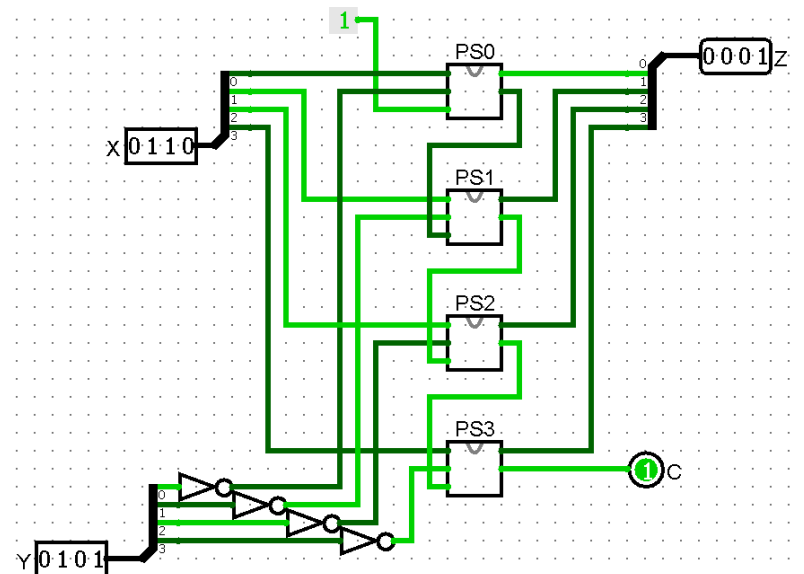
4-bitni seštevalnik, zastavici C,V

		C	b ₃	b ₂	b ₁	b ₀	
X	6		0	1	1	0	
Y	+4		0	1	0	0	
	+1	0	1	0	0	1	c ₋₁
Z	10		1	0	1	0	

4-bitni odštevalnik, zastavica C

		C	b ₃	b ₂	b ₁	b ₀	
X	6		0	1	1	0	
!K	-5		1	0	1	0	
+1	+1					1	c ₋₁
		1	1	1	0		
D	1		0	0	0	1	

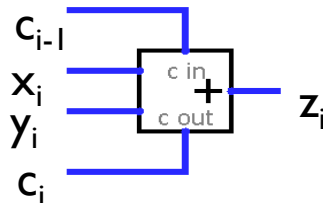

N1 Vezje za seštevanje in odštevanje (4-biti)

- Realizirajte logično vezje, ki izvede 4-bitno seštevanje $Z = X + Y$ in odštevanje $Z = X + (-Y)$. Za izbiro operacije uporabite signal Add/Sub. Vezje naj sestavljajo polni seštevalniki, na izhodu naj bodo zastavice za prenos (C), preliv (V) in predznak (N).

- Naloge:

- Blok shema vezja: $X=(x_3, x_2, x_1, x_0), Y=(y_3, y_2, y_1, y_0), Z=(z_3, z_2, z_1, z_0)$.
- Pravilnostna tabela za vhod y_i , če je vhod določen z dvojiškim komplementom.
- Logično vezje preverite v logisimu tako, da uporabite 1-bitni polni seštevalnik in logična vrata AND, OR, NOT, XOR in 7-segmentni prikazovalnik iz prejšnje vaje.

- Delovanje preverite za spodnje kombinacije seštevanja in odštevanja, če upoštevate, da so na vhodih X in Y predznačena števila ter v tabeli izpišite rezultate in zastavice N,C,V. Primeri seštevanja in odštevanja: $5+2, 6+5, 4-2, -5-4, 3-7$.

X+Y=Z	X ₂	Y ₂	Z ₂	N	V	C
-------	----------------	----------------	----------------	---	---	---

N2 Inkrementer in dekrementer

- ❑ Zgradimo digitalno vezje, ki ima dve funkciji:
  - povečevanje 3-bitnega dvojiškega števila B tako, da je rezultat število $C=B + 2$ (Inkrementer).
  - zmanjševanje 3-bitnega dvojiškega števila B tako, da je rezultat število $C=B - 2$ (Dekrementer).
- ❑ Vhodi so $B=(b_2, b_1, b_0)$, izhodi so $C=(c_2, c_1, c_0)$
- ❑ Naloge:
  - Pravilnostna tabela za izhodne funkcije c_2, c_1, c_0
  - Minimizirajte izhodne funkcije in jih zapišite z vrati XOR, XNOR
  - Narišite logično shemo
  - Realizirajte vezje v logisimu, uporabite vrata XOR in